

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 39Ek/845/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120307550
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Šnapková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120307550.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti povinným: X./ T. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. J. XXX, XXX XX J. J., X./ L. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. J. XXX, XXX XX J. J., na vymożenie pohľadávky vo výške X XXX,XX eura a trov exekúcie, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 39Ek/845/2020 zo dňa 5. júna 2020, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 39Ek/845/2020 zo dňa 5. júna 2020 z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie, doručeným súdu dňa 28. 05. 2020, domáhal od povinných 1./, 2./ (ďalej aj ako len „povinní“) vymożenia pohľadávky vo výške X XXX,XX eura a trov exekúcie. Ako exekučný titul pripojil uznesenie Okresného súdu Skalica, sp. zn.: XCsp/XX/XXXX-XXX, zo dňa XX. XX. XXXX (ďalej aj ako len „exekučný titul“).

2. Vyšší súdny úradník Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „vyšší súdny úradník“) uznesením sp. zn. 39Ek/845/2020 zo dňa 5. júna 2020 rozhodol, že súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamieťa. Odôvodnil to predovšetkým tým, cit: „Každá platobne neschopná fyzická osoba, a to bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o záväzky z jej podnikateľskej činnosti, má možnosť domáhať sa oddĺženia prostredníctvom konkurzu alebo splátkového kalendára. Inštitútom oddĺženia sa dlžník zbaví starých dlhov, ktoré mu vznikli pred vyhlásením konkurzu alebo pred tým ako mu bola poskytnutá ochrana pred veriteľmi. Tiež sa zbaví všetkých záväzkov, ktoré by mohli vzniknúť v budúcnosti, na základe dovtedy uzatvorených zmlúv či záväzkov. Jedným z účinkov vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, ktorý predpokladá ustanovenie § 167f ZKR, je zákaz začatia a vedenia exekučného konania a obdobného vykonávacieho konania (daňové exekučné konanie), a povinnosť rozhodnúť o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená len v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie a lustráciou vykonanou v Obchodnom vestníku zistil, že uznesením Okresného súdu Trnava, sp. zn. XXOdK/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, zverejnenom v Obchodnom vestníku č. XXX/XXXX dňa XX.XX.XXXX, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: T. O., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX J. J. XXX, a uznesením C. súdu O., sp. zn. XXOdK/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, zverejnenom v C. vestníku č. XXX/XXXX dňa XX.XX.XXXX, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: L. O., narodený: XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX J. J.. V uvedených uzneseniach súd zároveň rozhodol o oddĺžení povinných a vyzval veriteľov na prihlásenie pohľadávok u správcov. Účinky vyhlásenia konkurzu nastávajú odo dňa nasledujúceho po dni zverejnenia týchto uznesení v Obchodnom vestníku, t. j. XX.XX.XXXX a XX.XX.XXXX. Exekučné konanie bolo vedené na podklade exekučného titulu ktorý nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX a vykonateľnosť dňa XX.XX.XXXX. Exekučný titul bol vydaný na základe pôvodne uzavretej Zmluvy úvere zo dňa XX.XX.XXXX. Z uvedených skutočností je zrejmé, že vymáhaná pohľadávka vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz na povinných, z čoho vyplýva, že uvedenú pohľadávku je možné uspokojiť len vo vyhlásenom konkurze,

inak sa oddĺžením dlžníkov v rozsahu určenom súdom stane nevymáhateľnou. Súd pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistil, že neboli splnené podmienky, aby súd udelil poverenie na vykonanie exekúcie voči povinným, a to z dôvodu začatia konkurzu, po začatí ktorého nie je možné v zmysle ustanovenia § 167f ods. 1 ZKR na majetok patriaci dlžníkovi začať ani viesť exekučné konanie a už začaté konanie by muselo byť zastavené. A preto v súlade s citovaným ustanovením § 53 ods. 3 písm. b) Exekučného poriadku, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.“

3. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, oprávnený v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť. Poukázal na to, že pohľadávka uplatňovaná v exekučnom konaní vznikla na základe právoplatného a vykonateľného uznesenia C. súdu U., sp. zn. XCsp/XX/XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa XX. XX. XXXX a vykonateľnosť dňa XX. XX. XXXX. Na základe uvedeného mal za to, že vymáhaná pohľadávka vznikla ku dňu XX. XX. XXXX, t.j. právoplatnosťou vyššie uvedeného uznesenia, ktoré zároveň predstavuje exekučný titul. D. právny názor ohľadom vzniku pohľadávky predstavujúcej trovy súdneho konania výslovne zastáva aj B. súd U. republiky vo svojom uznesení, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX, a to bode 15. odôvodnenia, v ktorom sa uvádza: „Pohľadávka vzniknutá z titulu náhrady trov konania totiž vo svojej podstate predstavuje pohľadávku „sui generis“ oproti pohľadávkam vzniknutým napr. z titulu existencie konkrétneho záväzkovoprávneho vzťahu alebo zodpovednostného vzťahu, kedy v týchto prípadoch momentom splnenia konkrétnych záväzkovoprávnych podmienok, resp. konkrétnych predpokladov zodpovednosti možno hovoriť o existencii tzv. „dospelej“ či splatnej pohľadávky, teda žalovateľnej pohľadávky. V prípade pohľadávky vzniknutej z titulu náhrady trov konania však takýto „medzistupeň vývoja“ pohľadávky, t.j. vo forme existencie „dospelej“ či splatnej, resp. vymáhateľnej pohľadávky neexistuje. Preto do doby, pokiaľ nebolo o náhrade trov konania právoplatne rozhodnuté, nemožno hovoriť o existencii pohľadávky z titulu náhrady trov konania, a to ani v prípade, ak v spore už došlo k právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu (k právoplatnému rozhodnutiu vo veci samej), avšak bez právoplatného rozhodnutia o náhrade trov konania.“ S poukazom na ust. § 166a zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len „ZoKR“) a vyššie uvedený právny názor Najvyššieho súdu SR možno konštatovať, že pohľadávka z titulu náhrady trov súdneho konania vznikla až po rozhodnom dni a teda ide o pohľadávku, ktorá nemohla byť prihlásená do konkurzu. Takáto pohľadávka je riadne vymáhateľná a oprávnený si návrhom na vykonanie exekúcie uplatnil vymáhateľnú pohľadávku na základe právoplatného exekučného titulu, pričom uplatňovaná pohľadávka v exekučnom konaní nebola splatená a ani nijako nezanikla. Tiež poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/1707/2018 zo dňa 06. 11. 2019, v ktorom prvoinštančný súd rozhodoval o návrhu povinných na zastavenie exekúcie z dôvodu vyhláseného konkurzu, a v ktorom v závere bodu 26. odôvodnenia súd uvádza: „Z dôvodu neexistencie právoplatného rozhodnutia o trovách - neexistencie pohľadávky v čase vyhlásenia konkurzu na majetok oboch povinných, nemožno konštatovať, že na predmetnú pohľadávku sa vzťahujú účinky vyhlásených konkurzov; neexistujúca pohľadávka totiž nemohla byť prihlásená ani u jedného z povinných do príslušného konkurzu (pohľadávka vznikla až následne po vyhlásení konkurzu).“ Z uvedených dôvodov oprávnený navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil.

4. Sudca k veci udáva nasledovné:

5. Podľa § 200 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na exekučné konania sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

7. Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

8. Súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie a lustráciou vykonanou v Obchodnom vestníku zistil, že uznesením Okresného súdu Trnava, sp. zn. XXOdK/XXX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX, zverejnenom v C. vestníku č. XXX/XXXX dňa XX. XX. XXXX, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka:

T. O., narodený XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX J. J. XXX, a uznesením C. súdu O., sp. zn. XXOdK/XXX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX, zverejnenom v C. vestníku č. XXX/XXXX dňa XX. XX. XXXX, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: L. O., narodený: XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX J. J.. V uvedených uzneseniach súd zároveň rozhodol o oddĺžení povinných a vyzval veriteľov na prihlásenie pohľadávok u správcov. Účinky vyhlásenia konkurzu nastávajú odo dňa nasledujúceho po dni zverejnenia týchto uznesení v Obchodnom vestníku, t. j. XX. XX. XXXX a XX. XX. XXXX. B. správca v zmysle § X67v ods. 1 Z. v C. vestníku č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX pod č. W oznámil na povinného X./ zrušenie konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. O. správca v zmysle § 167v ods. 1 ZoKR v Obchodnom vestníku č. XX/XXXX zo dňa XX. XX. XXXX pod č. W oznámil na povinného X./ zrušenie konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

X. Súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného je dôvodná. Exekučným titulom bola povinným v procesnom postavení žalovaných, uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť oprávnenému v procesnom postavení žalobcu, titulom náhrady trov konania sumu X XXX,XX eura do XX dní od právoplatnosti uznesenia.

10. Podľa § 166a ods. 1,2 ZoKR ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovom kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň"), b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu. Pohľadávky podľa odseku 1 sa v konkurze uplatňujú prihláškou.

11. Podľa § 166b ods. 1 písm. b/ a f/ ZoKR za nevymáhateľné voči dlžníkovi v prípade oddĺženia sa považuje príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu; trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára.

12. Vyšší súdny úradník pri svojom rozhodovaní dospel k záveru, že neboli splnené podmienky, aby súd udelil poverenie na vykonanie exekúcie voči povinným, a to z dôvodu začatia konkurzu, po začatí ktorého nie je možné v zmysle ustanovenia § 167f ods. 1 ZoKR na majetok patriaci dlžníkovi začať ani viesť exekučné konanie a už začaté konanie by muselo byť zastavené.

13. V konaní nebolo sporné, že nárok vymáhaný v tomto konaní (trovy základného konania) predstavuje príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ. Podľa názoru sudcu, nárok vymáhaný v tomto konaní vznikol až po rozhodujúcom dni podľa § 166a ZoKR. Nárok na náhradu trov konania má základ v procesnom práve a vzniká až na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktoré má v tomto smere konštitutívnu povahu (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo 12/2006). Konkurz na majetok povinných bol vyhlásený dňa XX. XX. XXXX a XX. XX. XXXX s účinkami dňa XX. XX. XXXX a XX. XX. XXXX. Rozhodnutie o výške priznaných trov (uznesenie C. súdu U., sp. zn.: XCsp/XX/XXXX-XXX, zo dňa XX. XX. XXXX) nadobudlo právoplatnosť dňa XX. XX. XXXX a vykonateľnosť dňa XX. XX. XXXX. Na základe uvedeného je tak zrejmé, že pohľadávka oprávneného, ktorú žiada vymôcť, vznikla po rozhodujúcom dni.

14. Ďalej sudca dáva do pozornosti, že v základnom konaní bola náhrada trov prisúdená oprávnenému. Náhradu trov konania strane aj po oddĺžení protistrany vo svojej praxi priznáva aj Najvyšší súd SR, napr. sp. zn. 6Cdo 13/2019 zo dňa 17. 04. 2019, sp. zn. 8Cdo/53/2019 zo dňa 08. 08. 2019. Pokiaľ by si oprávnený nemohol svoj nárok na trovy základného konania, ktoré vznikli až po oddĺžení povinného vymôcť (ani v konkurze ani v exekúcii), potom by sa javilo aj rozhodnutie o trovách základného konania ako obsolétne.

15. Preto bola predmetom skúmania v konaní o sťažnosti otázka aplikácie ustanovenia § 166b ods. 1 písm. b/ ZoKR, na daný prípad. Za nevymáhateľné voči dlžníkovi sa v prípade oddĺženia podľa citovaného ustanovenia považuje príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu. V ustanovení § 166b je však ešte ďalšie ustanovenie pod písm. f/ týkajúce sa trov konania

(v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára). Hoci medzi príslušenstvo pohľadávky patria podľa § 121 ods. 3 OZ aj trovy konania, tieto sa nezaraďujú do príslušenstva pohľadávky, ktoré je uvedené v písm. a) a b), pretože majú osobitnú právnu úpravu v písm. f). Ustanovenie § 166b ods. 1 písm. f) ZoKR považuje za nevymáhateľné trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára. Nevymáhateľné však nie sú tie trovy konaní, ktoré súvisia s konkurzným konaním alebo s konaním o určení splátkového kalendára, ani trovy iných konaní. Ustanovenie ods. 1 písm. f) je špeciálnou úpravou ohľadne trov konania, ktorá má prednosť pred všeobecnou úpravou príslušenstva pohľadávky v písm. a) a b), pretože inak by právna úprava v písm. f) bola zbytočná. Zákon v písm. f) za nevymáhateľné prehlasuje len tie trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní a v konaní o určení splátkového kalendára. V prípade, ak by zákon neobsahoval úpravu trov konania v písm. f), tieto trovy ako „nové“ príslušenstvo by boli vylúčenou pohľadávkou podľa písmena b). Uvedené trovy môžu totiž vzniknúť až po rozhodnutí o vyhlásení konkurzu alebo určení splátkového kalendára (in: Ďurica, M.: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár. 3. Vydanie, C.H.BECK, str. 1118-1119). Vzhľadom na uvedené sudca nepovažoval nárok oprávneného na náhradu trov základného konania, ktoré vznikli po oddĺžení povinných formou konkurzu, za nevymáhateľnú pohľadávkou, pretože nespádajú pod ustanovenie § 166b ods. 1 písm. b/ ani f/ ZoKR.

16. Na základe uvedeného tak možno uzavrieť, že nárok vymáhaný v tomto konaní vznikol po rozhodnom dni v zmysle ustanovenia 166a ZoKR, pričom ho nemožno považovať ani za nevymáhateľný podľa § 166b ZoKR. Preto sa naň účinky oddĺženia povinných nevzťahujú a je možné naň začať viesť exekúciu. Z uvedených dôvodov sudca postupom podľa § 250 ods. 2 CSP uznesenie vyššieho súdneho úradníka sp. zn. 39Ek/845/2020 zo dňa 5. júna 2020, zrušil. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník bude postupovať podľa ust. § 53 ods. 1 Exekučného poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie.